

10/2009

Το φαινόμενο της Χρηματιστηριακής Φούσκας – Α μέρος

Τι είναι η χρηματιστηριακή φούσκα

Η **χρηματιστηριακή φούσκα** είναι ένα επενδυτικό φαινόμενο το οποίο καταδεικνύει την αδυναμία των ανθρώπινων συναισθημάτων, προκαλείται από τον ενθουσιασμό των επενδυτών που αυξάνουν υπερβολικά τη ζήτηση σε μία ή περισσότερες κινητές αξίες, με αποτέλεσμα να αυξηθούν σημαντικά οι όγκοι συναλλαγών και να εκτοξευθεί η τιμή διαπραγμάτευσης των μετοχών πέρα από οποιαδήποτε λογική αντανάκλαση της πραγματικής τους αξίας και απόδοσης. Όταν παρατηρηθεί το φαινόμενο της «φούσκας» οι τιμές των κινητών αξιών, π.χ. μετοχών, ανεβαίνουν απότομα, καθιστώντας τις σημαντικά υπερεκτιμημένες με αποτέλεσμα, όταν η «φούσκα» σκάσει, οι τιμές να αρχίζουν να παρουσιάζουν πτώση. Στη συνέχεια οι πλειοψηφία των επενδυτών θα προσπαθήσουν να ξεφορτωθούν τις μετοχές που κατέχουν προκαλώντας κάθετη μείωση των τιμών και μεγάλες ζημιές στο χαρτοφυλάκιο τους. Στην προσπάθεια τους οι επενδυτές να αποφύγουν μεγαλύτερες ζημιές προβαίνουν σε πωλήσεις πανικού, με αποτέλεσμα η χρηματιστηριακή αγορά να καταρρέει.

Αν και το φαινόμενο της χρηματιστηριακής «φούσκας» στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας των κεφαλαιαγορών δεν εμφανιζόταν και τόσο συχνά με παραδείγματα όπως, το Tulip mania (1634-1638) στην Ολλανδία, το Mississippi Bubble (1719-1720) στη Γαλλία, το South Sea Bubble (1720) στην Αγγλία, δυστυχώς, κατά τον εικοστό αιώνα το φαινόμενο έκανε πιο συχνά την εμφάνισή του, όπως The Crash of 1929 στις Η.Π.Α., The Japanese Bubble (1984-1989) στην Ιαπωνία, The dot.com Bubble of 2000 και με τα δικά μας παραδείγματα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αξιών της Αθήνας (1999-2000) προκαλώντας τεράστιες οικονομικές ζημιές στους επενδυτές καθώς και στις οικονομίες των χωρών αυτών.

Πέραν των πιο πάνω αξίζει να σημειωθεί το εξής: Το 1997, έγινε μια έρευνα στις ΗΠΑ από τον Ivo Welch του πανεπιστημίου Yale, κατά την οποία κλήθηκαν 110 οικονομικοί αναλυτές να απαντήσουν κατά πόσον οι τιμές διαπραγμάτευσης των μετοχών στα Χρηματιστήρια των ΗΠΑ, αντιπροσωπεύουν τη θεμελιώδη αξία τους. Πέραν του 90% των οικονομικών αναλυτών, απάντησαν ότι, λόγω της θεωρίας της αποτελεσματικής αγοράς όπου όλες οι σχετικές πληροφορίες, οικονομικά αποτελέσματα και προοπτικές των εταιρειών αντανακλούνται στη τιμή της μετοχής, οι τιμές διαπραγμάτευσης των μετοχών αντιπροσωπεύουν περίπου τη θεμελιώδη αξία τους. Επίσης, ανέφεραν ότι οι χρηματιστηριακές φούσκες δεν μπορούν να υπάρξουν στην σύγχρονη εποχή επειδή, εάν οι τιμές διαπραγμάτευσης των μετοχών υπερβούν τη θεμελιώδη αξία τους, τότε, λογικά οι επενδυτές θα πωλήσουν τις μετοχές τους με αποτέλεσμα η τιμή των μετοχών να υποχωρήσει στα επίπεδα της θεμελιώδους αξίας τους.

Εντούτοις τα γεγονότα τους διέψευσαν μετά από τρία χρόνια, όταν το 2000 επήλθε η γνωστή κατάρρευση των μετοχών του Ιντερνετ, (γνωστή ως «dot.com crash») στο NASDAQ. Η άνοδος και η πτώση των μετοχών του Ιντερνετ – η οποία δημιούργησε και μετά εξανέμισε 8 τρις

δολάρια χρηματιστηριακής αξίας, υποχρέωσε τους οικονομικούς αναλυτές να παραδεχθούν ότι οι χρηματιστηριακές φούσκες μπορούν να υπάρξουν.

Συνεπώς, η ιστορία καθώς και τα παθήματα του παρελθόντος, μπορεί και πρέπει να αποτελέσουν έναν από τους καλύτερους τρόπους μάθησης και αποφυγής λαθών. Στο επόμενο ενημερωτικό άρθρο, θα περιγραφούν σε συντομία δύο μεγάλες χρηματιστηριακές φούσκες του 20^{ου} αιώνα.

Ενημερωτική σειρά άρθρων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου. Για τα προηγούμενα άρθρα μπορείτε να απευθυνθείτε στον διαδικτυακό χώρο www.cysec.gov.cy